

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntagma Iuris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnivm
Gentivm, Et || Rervm Pvblicarvm Præcipvarvm,||**

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

9 de Infractore aggerum Nili, salui conductus, & se gerente pro
magistratu.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97739)

melius Christianis conueniunt principibus, quibus omnes iniurias priuatas remittere, & aliis, qui nomen Christianæ militiæ dederunt, iubetur: vt alibi iam docuimus abunde. in nostro lib. 40. *Syntax. c. 2. 2. Summus Pontifex, c. 1. de maledi. lib. 5. Decret. tit. 26. eos qui de eo maledixerint iubet puniri, quādo in depreffionem officii & beneficii, scilicet dignitatis Pontificalis, ea vergit iniuria: idque ad exemplum, vt pœna maledici aliis terrorem incutiat. Ne de cetero, inquit Clemens tertius, contra Romanam ecclesiam in Italia verba prorumpant. Christianum quidem est remittere proprias iniurias, c. inter querelas, 23. q. 4. & vltionem Deo relinquere, humanumque calore iracundiæ prolata non reuocare ad animum, vel conuicere, si inde scandalum seu offendiculum al. is nō sit. At si inde detur occasio delinquendi, recte faciet princeps, quisui vt priuati contemnit iniurias, in lucem pœnam iniuriantium bono reipub. proferat. Sed & tempore Tyberii Cæsar festus Paconianus maiestatis postulat: & in carcere ob carmina illuc in principem factitata strangulatus est, vt scribit Cornel. Tacitus lib. 6. annalium, vel ex antiqua lectio. 5. vocat Sueton. Tran. hunc Paconium dum ait: In Tyberio. c. 61. Paconius maiestatis reus, vtique ob carmina in principem emissa: cuius de causa Tyberius scripsit Senatui, vt de pœna Paconii quam primū statueret.*

¶ Quocirca recte lex diuina iubet, Exod. 22. *Altu. 23. c. paratus, 23. quest. 1. ita: Diis ne detrahas, & principi populis tui non maledices. Et alibi, Non est bonum damnatum inferre iusto, nec percutere principem, qui recta iudicat. Proverb. 17. Et D. Paulus, ad Tiim 3. Admone illos principibus & potestatibus subditos esse, dicto obedire, ad omne opus bonum paratos esse. Monet & Corinthios, 1. Corinth. 10. Non murmurare, sicut quidam murmurauerunt, & perierunt ab exterminatore. Et alibi Sapiens, Proverb. c. 20. sicut rugitus leonis, ita & tremor regis: qui prouocat eum, peccat in animam suam. Maria soror Moysis, quia contra Moysen principem populi locuta erat, lepra percussa est. Numa. 12. Sed & filii Chore, filii Canan, filii Levi, Datan, & Abiron, filii Eleph, & alii aduersum Moysen & Aaron maledici, horribile iudicium experti a Deo sunt, & viul terra absorpti. Numero. 16. In canonibus Apostolorum. c. 8. 3. can. Apost. statutum: Quisquis Imperatorem aut magistrum contumelia affecerit, supplicium luto. Et quidem si clericus sit, deponitur: si laicus, a communione remouetur.*

¶ Et hæc est iuris diuini in maledicis censura, & supplicium. Tanta tamen aliquorum principum fuit clementia, & vltionem iniuriarum vltionem non expostulauerunt, sed benigne remiserunt, aut contemserunt. Sicut Antigonus rex, cum duos manipulares milites maledicentes audisset, vt pote leniter commouit: Et longius, inquit, discedite, ne vos rex exaudiat. Idemque cum quadam nocte quosdam ex militibus mala omnia in precates regi, qui ipsos in illud iter, & inextricabile lutum induxisset, accessit ad illos, qui maxime laborabant, & cum ignorantes a quo adiuerentur explicuissent: Nunc, inquit, maledicite Antigono, cuius vitio in has miseras incidistis: ei autem bene optate, qui vos ex hac voragine eduxit. Augustus Cæsar Timageni maledica sua historia in illum concilianti, tantum domo sua interdixit. Et hæc & plura Seneca. lib. 3. de ira.

¶ Et talia ad Neronem, idem lib. de Clem. docet nullum ex omnibus magis quam principem vel regem decere clementiam, vt pote cuius cura sit excubare pro salute singulorum, quod multis & pulchris firmat rationibus: nempe quod in eo Deum imitetur, quod se caritorem populis præbeat, quod paternum imitetur imperium, & mollissimo genere pœnæ contentum esse debere patrem. Sumit & rationes ab animalibus alias, & quod apum reges sint sine aculeis, quibus natura telum detraxit, voluitque iram eorum inermem relinquere. hæc etiam tradit Claudi. lib. de nat. animal. c. fin. Gloriamque principis habere superstitibus sibi gratias ageantibus, quos vita priuare potuisset. Plures alias adiicit, quas prætereō. Felix, inquit Athalaticus rex Abundantio præposito, scribens, Cassio. lib. 9. var. epist. 4. est querela, quando leges pietate superantur: & beata conditio subiectorū, si cognoscant illum aliis miserum, quem & sibi optant esse propitium. Rempublicā Achæo-

rum & instituta præclara, duo fecerunt, teste Polybio. lib. 2. hystor. æqualitas, & clementia: vsque adeo, vt etiam Lacedæmones & reliqui Peloponneses ab his ideo leges mutati sint, & rempublicam suam ornauerint eisdem, & Italia turbatis rebus in ea parte, quæ magna Græcia dicebatur, ob Pythagoreorum coniurationem & seditionem, res suas Achæis commiserunt. Philippus rex Macedonum dicebat, idem in 4. Si quid aduersum se socii priuati molentur, sua interese illos duntaxat verbis vel literis admonere: si quid vero publice in socios committerent, publica pœna atque animaduersione esse plendendos. Et hæc est, inquit Dio Cassius, lib. 55. hyst. hominum sententia, priuatis omnes iniurias prosequendas, ne vel contemti inde habeantur, vel opprimantur: principem vero debere ea, quæ in rempubl. peccantur, viciis: priuatis in se admittis, tolerare. ¶ Antigonus rex, Elia. lib. 2. de varia. hyst. c. 20. cum cerneret filium suum se ferere violentiorem & immodestiorē erga subditos: An non nouisti, inquit, filii, nostrum regnum nobilem esse seruitutem?

De infractore aggerum Nili, Salui conductus, & ferente pro Magistratu.

CAP. 9.

- 1 Nili aggeres rumpere, maiestatis crimen.
- 2 Saluaguardiam vel saluum conductum violare, crimen maiestatis.
- 3 Magistratum se esse simulans, maiestatis reus est.

Smile ¶ crimini etiam maiestatis visum est Honorio & Theodosio, aggeres Nili rumpere in Agypto, & propemodū ipsius Imperii appetere securitatem. Quare pœnam constituerunt in eadem, vt eo loco vbi ruperit flammis consumatur, & consilii & participes deportentur, sine spe supplicandi, vel recipiendi dignitatem, vel ciuitatem, vel substantiam. l. 1. de Nili aggerib. non rumpend. lib. 9. C. tit. 1. 8.

¶ Est ¶ & crimen maiestatis, infringere saluaguardiam seu fidem publicam, vel saluum conductum a principe concessum, pœnaque eius legis punitur. Paul. Castr. 2. part. consil. 42. in 6. col. in vers. contrarium, iuncto vers. idem dicitur. Non ita si ab alio saluaguardia concedatur, puta a sacro cōcilio, vel protège, vel magistratu, tunc tunc pœna contra violentem arbitraria & pecuniaria est: nisi homicidium commissum fuerit, quo casu alia ratione supplicium vltimum irrogatur. vt in §. si quis hominem, & §. si quis alium. Et seq. de pace tenen. in vlt. feud. late Guid. Papa. in q. 4. 8. Ioan. Andr. in c. 1. de homici. in 6. Et enim vbi nulla pœna determinata iure est, ea in arbitrio iudicis. l. 1. de effraetor. l. bodie, de ven. in P. Saluaguardia iure communi ab alio quam a principe generalis. Specialis autem vel ad singulares res vel personas, ab aliis vt a iudicibus & Senescharchis & Baillis, quibus interdictū est regni constitutione, ne generales concedant. Ioan. de Platæa, ad l. cum sape contingit, de eroga. milit. anno. lib. 12. C. Quemadmodum cautum constit. regia Franci. I. sur le fait de la marine, artic. 20. & 25. ne posthac fides publica, vel saluum conductus. Chassan. ad §. 4. tit. de Iustices & droit d'icelles, & ad vers. le droit de iustice, num. 65. in consuetud. Burg. & in consil. Ludon. 12. seu licentia merces transportandi per mare, ab alio quam a principe daretur.

¶ Lege ¶ Iulia maiestatis tenetur, & qui priuatus pro potestate magistratue quid sciens dolo malo gesserit, l. 3. ad l. pul. maiest. P. Et enim vsurpat sibi ius principis, ad quem magistratum creare & præficere pertinet. l. 1. ad leg. Jul. de amb. P. Incidit & huiusmodi in legem Cornel. de falsis, & in eius pœnam, l. qui prioris nomine, ad leg. Cornel. de fals. Et in legem de conce. floribus, qua si simulato præfatis in usu concesso interuenerit, ablatū huiusmodi terrore restitui prætes prouinciæ in integrum iubet & delictum coerceri, l. 1. de concessio. P. facit l. si per impressionem, de his, qua vi mos. caussum, potissimum quando concessio crimen publicum est, non enim per se concessio publicum, sed priuatum est. l. 2. de concessio. in P.